

DÉLGAZDA MEZŐGAZDASÁGI SZAKSZÖVETKEZET NÖVÉNYVÉDELMI SZAKTANÁCSAI

Kártevők és növényi betegségek előrejelzése

ZÖLDSÉG KULTÚRÁK:

Kápia és fűszerpaprika védelme. Szabadföldi termesztésben nagyobb hangsúlyt kell fektetni az edzett, stressztűrő növényállomány kialakítására.

A költségek csökkentésével (műtrágya, vetőmag, növényvédő szer), a túlzott takarékoság hozam csökkenéshez és betegségekre fogékony állományhoz vezet. Szabadföldi termesztésben egyre nagyobb probléma a vetésforgó (min. 3-4 év) betartása, sok esetben paprika után újból paprika kerül. Gyakorlatban előfordul, hogy ugyanazon helyen 6 év óta csak paprika van. Ezek a talajok erősen fertőzöttek gyökér gombás betegségekkel (pl. Fusarium, Pythium, Rizocfomia stb.). A szabadföldi paprikák jelenleg a virágzás, terméskötés és a bogyó növekedési fázisában vannak. Sok helyen tapasztalható, hogy a vegetatív nagy lombzat nincs arányban a gyökértömeg mennyiségével –gyökértömeg veszteség van. Bakhátas, fóliatakarásos, csepegtető rendszerrel ellátott táblákon némileg tudunk segíteni a gyökértömeg növelésén. Ajánlott a Radifarm és Amargerol kijuttatása. Öntöző rendszerrel nem rendelkező állományokban lombon keresztül a Phosfik Mn-2n lombtrágya adagolása vagy Phosfik Cu szintén a gyökérnövekedést serkenti.

A jelenlegi meleg, párás, csapadékos időjárás nagyon kedvez a paprika egyik legsúlyosabb levélbetegségének a baktériumos levélfoltosság terjedésének. Fertőzés forrása a vetőmag és az előző évi növény maradványok a talajban. Tünetekre jellemző, a kezdetben sötétzöld, majd barna, szabálytalan kör vagy csillag alakú vizenyős foltok, később beszárad, kifehéredik, gyakran kiszakad. A paprika a foltos leveleket ledobja, felkopaszodik, erős fertőzés esetén bogyós hullás is előfordul. Száraz időben a betegség nem terjed. Betegség ellen a védekezést már palántakorban meg kell kezdeni (helyre vetésnél 2-3 lomblevél), majd a kiültetést követően 10 naponként legalább 4 alkalommal kell védekezni.

Ajánlott készítmények: Cuprofix 30 DG, Cuproxat FW, Funguran OH, Cuprosin 35 WP, Mortaflow SC, Astra rézoxiklorid és Hydrostar.

A termések megjelenésétől folyamatos kalcium ellátásra van szükség. A kalcium felvételhez egyenletes talajnedvesség szükséges. Napos, légköri aszályos időszakban jelentkeznek a kalcium hiány tünetek a bogyókon, mivel lelassul a párolgás és megszűnik a gyökerek szívóereje. Ajánlott Megafol és Calbitc kombinációval permetezni, a Megafol aktiválja a gázcsere nyílásokat, beindítja a párolgást, a Calbitc pedig felszívódik a zöld bogyón keresztül is, illetve a lombzatot is feltölti kalciummal. A Nitrocam szintén lombon keresztül kalcium és magnézium pótlásra alkalmas.

Megfelelő súlyú, vállasabb, méretesebb, vastagfalú paprikák kineveléséhez nitrogénre és kalciumra van szükség. Terméskötődést követően a bogyóban megindul a sejtek osztódása, telítődése és megnyúlása, ezeket a folyamatokat képes felgyorsítani a Benefit PZ.

Kötődést követően 2-3 alkalommal kell alkalmazni. Bogyó fejlődés időszakában a kártevők közül kiemelten kell figyelni a gyapottok bagolylepkére. Tipikus vándorlepke, a mediterrán régiókból tömeges bevándorlás idején súlyos károkat okozhat. A hernyó jellegzetesen tarka, zöld színű, minden evő.

Szabadföldön a gyapottok-bagolylepke hernyók elleni védekezés nehéz feladat. Ha akkor kezdjük el a permetezést, amikor láthatók a termésen a lyukak, már elkéstünk a kifejlett hernyó elhagyta a termést. A „bejáratnál” kell őket megfogni, amikor még nem tudnak kárt okozni. Hatásos védekezéshez (rajzás megfigyelése alapján) a veszélyeztetett

időszakban rendszeresen kell permetezni az állományt.

Ajánlott készítmények: Affirm, Cyperkill 25EC, Dipel DF, Lepinox plus, Steward 30DF.

Az első szedések hozzák a legnagyobb értéket, pár nap koraiság jelentős többletbevételt tud eredményezni. Koraiságot elősegíthetjük túlsúlyos kalciumos tápoldat adagolásával, mely segíti a szín és az íz anyagok kialakulását. Lombon keresztül a Sweet biostimulátor fokozza a színeződést, szelektív tulajdonságának köszönhetően csak a kifejlett terméseket érleli, a növekedésben lévő, kis termésekre nem gyakorol hatást. Kápia paprikában 5-7 napos koraiságot is el lehet érni, fűszerpaprikában összehozza az érést, egy menetben többet lehet betakarítani.

BURGONYA VÉDELME: Burgonya továbbra is a gumóját nevelő fázisban a korai fajtáknál megindult a lombozat leszáradása.

Levélbetegségek közül az alternáriás levélfoltosság tünetek előfordulási gyakorisága tovább nőtt, közepes fertőzés jellemző különösen az érzékeny fajtákban. A fertőzés a növények 8-15 %-át érinti. A burgonyavész tünetei is szaporodtak, sok esetben a két betegség együtt jelentkezik és nehezen különíthető el. A magas páratartalom és a sok eső (24-65 mm) újabb fertőzési ciklusok kialakulásának kedvez, így az érzékeny fajták esetében idő előtti lombozat pusztulásra számíthatunk. A védekezés – különösen a burgonyavész esetében – azért is fontos, mert a kórokozó a gumót is megfertőzi, annak tárolhatósága erősen csökken.

Ajánlott készítmények: Axidor, Infinito, Forum R, Tanos 50DF, Cymbal, Montaflo SC, Copper-Field Basic, Kupfer Fusilan, Ranman Top.

Alma védelme: Almaültvényekben a gyümölcsök már elérték a fajtára jellemző méretet, vagy ahhoz közel állnak. A gyümölcsösszínözés a jellemző állapot, mind ez korai szüretet mutat. A varasodás jelenleg közepes fokozatú. A gyakori csapadékos időjárás következtében megnőtt a kórokozó fertőzési nyomása, védekezéseket ennek megfelelően kell megtervezni. Ajánlott készítmények: Bravo 500, Difcor 250EC, Dithane M-45, Domark 10 EC, Score 250EC, Topas 100 EC, Topsin Metil 70 WDG.

A lisztharmat fertőzésre továbbra is kedvező az időjárás. Gyenge-közepes mértékű fertőzés található a lombon, gyenge fertőzés a gyümölcsön. Jelenlegi állapotában jól kézben tartható, remélhetőleg már nem terjed tovább. Ajánlott készítmények: Folicur Solo, Score 250EC, Systhane 20EW, Topas 100EC, Thiovit Jet, Topsin Metil WDG. Az almamoly rajzása folyamatos, de csökkenő 12-15 db/moly/csapda /3 nap értékkel. Az almalevél-aknázómoly rajzása enyhén növekvő, 65-70 db moly/csapda/3 nap.

Ajánlott készítmények: Actara, SC, Calypso 480SC, Coragen 20 SC, Cyperkill 25 EC, Decis Mega, Karate 2,5 WG, Mospilan 20 SP, Runner 2 F, Sumi Alfa, Steward 30 DF.

SZŐLŐ VÉDELME: Támad a szürkepenész és a darazsak. Nagy a fertőzési nyomás!

A jelenlegi időjárás kedvező körülményeket teremtett a fertőzéshez. A korai fajták már zsendülnek, a cukor emelkedése, a héj vékonyabbá válása megfelelő táptalajt biztosít a szürkepenész (botritisz) megtelepedéséhez, ezt a darazsak kártétele fokozza. Nagyban hozzájárult az elmúlt hetek csapadékos időjárása is, a bogyók egy része hirtelen megszívta magát vízzel, ezért repedt ki. A sérült, repedt bogyókon megtelepszik a szürkepenész, szinte napok alatt „elfogyasztja” a bogyót. Egy jól induló tenyészidőszak második felében lehet, hogy több erőfeszítést igényel a termés megvédése. Ajánlott készítmények: Chorus 50 WG, Folicur Solo, Qudris, Swith 62,5 WG, Teldor 500 sc, Toledo, Topsin M-70WDG.

A lisztharmat terjedése visszafogottabb, ez már fertőzött vagy részlegesen fertőzött fürtök állapotán nem változtat, újabb lisztharmattelepek kialakulása várható. Kontakt készítmények használata lehetőség szerint mindig nagyon indokolt.

Ajánlott készítmény: Thiovit Jet.

A peronoszpóra fertőzést általában sikerült megállítani, a bogyók e tekintetben most kisebb veszélyben vannak, mostanra a hajtásvégi levelek fertőzése vált látványossá. A fertőzött hajtások phitotechnikai művelettel is eltávolíthatók.

Ajánlott készítmények: Cuprofix 30DF, Cuproxat FW, Funguran OH, Cuprosin 35WP, Montaflow SC, a tarka szőlómoly második nemzedékének rajzása a vége felé tart, 4-5 db moly/csapda/3nap. A védekezések a fertőzött ültetvényekben még mindig aktuálisak lehetnek.

Ajánlott készítmények: Coragen 20SC, Cyperkill 25 EC, Decis Mega, Fendona 10 EC, Karate 2,5WG, Runner 2F, Sumi Alfa 5 EC, Steward 30 DF.

A cikkben szereplő termékek megvásárolhatók a Délgazda Mezőgazdasági Szaküzletben!

Sikeres növényvédelmet kívánnak a gazdabolt munkatársai!

6760 Kistelek, Kossuth u. 88. (Hársfa u. felől)